

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Vincentiusmiddenschool te LANAKEN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 39529

Instelling Sint-Vincentiusmiddenschool

Directeur Anne-Marie VROONEN

Adres Koning Albertlaan 26 - 3620 LANAKEN

Telefoon 089-71.46.47

Fax 089-71.52.22

E-mail a.vroonen@svm-lanaken.be

Website <http://www.svm-lanaken.be>

Bestuur van de instelling VZW Scholengemeenschap Lanaken

Adres Stationsstraat 232 - 3620 LANAKEN

Scholengemeenschap SGKSO Sint-Servaas Maasland

Adres Rijksweg 357 - 3630 MAASMECHELEN

CLB Vrij CLB Maasland

Adres Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 02-06-2016, 03-06-2016, 06-06-2016, 07-06-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 07-06-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 24-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Marina DROESSAERT

Teamleden Etienne GIELEN, Alex MAES, Gino MALFAIT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
3.1.1.2 Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2009/7841/029 en D/2011/7841/020)	10
3.1.1.3 Natuurwetenschappen in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2010/7841/001 en D/2010/7841/003)	13
3.1.1.4 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/016)	16
3.1.1.5 Nederlands in de eerste graad B-stroom (leerplan D/2010/7841/019)	19
3.1.1.6 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)	22
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	25
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	26
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	26
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	28
4.1 Evaluatiepraktijk	28
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	31
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	34
6.1 Wat doet de school goed?	34
6.2 Wat kan de school verbeteren?	34
6.3 Wat moet de school verbeteren?	34
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	35
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	35

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Sint-Vincentiusmiddenschool bevindt zich in het centrum van Lanaken. Ze biedt een A- en een B-stroom aan. De A-stroom omvat een brede waaier aan basisopties. De school heeft een stabiel leerlingenaantal dat momenteel 364 bedraagt. Een deel van de leerlingen komt uit Nederland omwille van de ligging dichtbij de grens. De onderwijskansen van het leerlingenpubliek stemmen overeen met het gemiddelde in Vlaanderen. Een deel van de leerlingen is kwetsbaar en heeft nood aan aangepaste zorg. Toch slaagt de school erin om nagenoeg alle leerlingen vlot te laten doorstromen en doordacht te oriënteren naar het vervolgonderwijs. Daarvoor werkt ze in hoofdzaak samen met twee nabijgelegen bovenbouwscholen uit dezelfde scholengemeenschap.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school de onderwijsreglementering goed respecteert en dat ze voldoende aandacht schenkt aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Ze streeft voldoende planmatig de vakoverschrijdende eindtermen na en daarin krijgen de contexten 'sociorelationele ontwikkeling' en 'leren leren' een kwaliteitsvolle invulling.

Het erkenningsonderzoek kwam verder tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod. Voor techniek in de A-stroom en voor muzikale opvoeding en natuurwetenschappen in de A- en de B-stroom voldoet de leerplanrealisatie. Voor natuurwetenschappen is ze zelfs een voorbeeld van goede praktijk. De leerplanrealisatie voor Nederlands voldoet nipt in de A-stroom, maar voldoet niet in de B-stroom. De lessen Nederlands zijn te weinig gericht op de communicatieve functie van de taal. In de B-stroom is de evaluatie van de leerlingen niet voldoende evenwichtig afgestemd op de doelstellingen van het leerplan.

Het kwaliteitsonderzoek richtte zich op de evaluatiepraktijk. Omdat de school de evaluatiegegevens nog beter wil benutten bij de begeleiding en de oriëntering van de leerlingen, wil ze in de A-stroom meer gewicht toekennen aan de inspanningen die de leerlingen leveren voor dagelijks werk. De schoolleiding hecht daarnaast veel belang aan het goed afstemmen van de leerlingenevaluatie op de leerplandoelen. Daartoe ondersteunde ze de voorbije jaren de vakgroepen met interne en externe nacholing. De kwaliteit van de leerlingenevaluatie is in een aantal vakgroepen zichtbaar toegenomen, maar in sommige ontbreekt nog de deskundigheid om de verworven inzichten in de praktijk om te zetten.

Het directieteam getuigt van een degelijk beleidsvoerend vermogen. De beleidsvisie vertrekt van het pedagogisch project, dat talentontwikkeling en het bieden van maximale kansen aan elke leerling centraal stelt. De school anticipeert daarbij op toekomstige ontwikkelingen. Om de verschillende talenten bij de leerlingen aan te spreken en hen doelgericht te laten kiezen in de tweede graad, vult ze het keuzegedeelte in met verschillende interessegebieden. Daarnaast biedt ze de leerlingen verdiepings- en remediëringsuren aan. Het pedagogisch project krijgt niet alleen vorm in de lessen, maar ook tijdens een ruim aanbod aan middagactiviteiten. Binnen en buiten de schoolmuren krijgen de leerlingen een brede vorming, die de school kadert in het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

De schoolleiding investeert in mensen en middelen om de schoolvisie waar te maken. Ze communiceert helder en betreft leraren, leerlingen en ouders bij haar beslissingen. Ze bevordert de professionalisering van haar leraren en zorgt voor materiële uitrusting die de leerplanrealisatie ondersteunt. Het directieteam slaagt erin om samen met alle betrokkenen een aangenaam en open schoolklimaat te creëren.

De school verzamelt en analyseert heel wat gegevens die ze gebruikt om haar kwaliteit te bewaken en haar werking waar nodig bij te sturen. Ze stelt zich ook open voor externe beoordelingen en feedback. De kwaliteitszorg is echter nog niet integraal en systematisch. Zo is het kwaliteitstoezicht op het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk in de vakken nog niet voldoende sluitend. Hoewel het kwaliteitsdenken ook in de vakgroepen ingang heeft gevonden, vertaalt het zich nog niet voor alle vakken in voldoende leerplangerichtheid.

De inspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies. Ze vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school voor het wegwerken van het tekort in de leerplanrealisatie voor Nederlands in de B-stroom.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands, techniek	
Graad 1 B	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands	
Graad 1 Elektriciteit - Metaal	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands	
Graad 1 Handel	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands, techniek	
Graad 1 Industriële wetenschappen	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands, techniek	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands	
Graad 1 Latijn	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands, techniek	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands, techniek	
Graad 1 Sociale en technische vorming	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, Nederlands, techniek	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de
Doelgerichtheid	inspanningsverplichting voor VOET. De VOET-werking kadert binnen de algemene schoolvisie en binnen een traditie van brede vorming en van extra-curriculaire activiteiten. De visie is geënt op het pedagogisch project van de school waarbij kwaliteitsvol onderwijs en opvoeding, gedragen vanuit een christelijk onderwijsengagement, de ankerpunten vormen. Recentelijk werkt de school aan een doorstart, waarbij een vernieuwde werkgroep VOET verder bouwt op vroegere kwaliteitsvolle verworvenheden. Uit de voorgelegde planning blijkt dat de school een degelijk toezicht houdt op het nastreven van alle VOET bij alle leerlingengroepen.
Ondersteuning	De school zorgt voor een breed draagvlak voor de VOET-werking door haar leraren adequaat te ondersteunen. De leraren screenen hun vakkenonderwijs t.a.v. de VOET eerst individueel en overleggen daarna binnen de vakgroep. Het resultaat van dit gezamenlijk overleg wordt ingevoerd in het digitaal schoolplatform. De werkgroep VOET onderstreept dat het de bedoeling is om na te gaan of de diepgang van de vakoverschrijdende eindtermen voldoende groot is, alvorens deze aan te stippen in het digitaal systeem. Het zorgvuldig screenen van het aangeboden onderwijs -zowel in vakken, projecten en activiteiten- moet ook de eventuele overlappingen en leemtes aan het licht brengen.
Doeltreffendheid	Zowel de schoolleiding als de werkgroep VOET hechten veel belang aan het evalueren van alle projecten en activiteiten die expliciet kaderen in het nastreven van de vakoverschrijdende vorming. Daarom is er een format uitgewerkt, bedoeld om de voorbije VOET-activiteiten te evalueren. Het nazicht van deze documenten draagt bij tot de systematische invulling van de vakoverschrijdende werking.

De school levert als eerstegraadsschool bijzonder veel inspanningen om de VOET-werking als een solide basis uit te bouwen voor het vervolgparscours in de bovenbouwscholen. Met een van de bovenbouwscholen zijn er stevige contacten die garantie bieden voor een volledig en evenwichtig aanbod van de vakoverschrijdende vorming over de drie graden van het secundair onderwijs.

Ontwikkeling Een aantal leraren volgt gerichte nascholing of langer lopende opleidingen om bepaalde items binnen de VOET-werking verder te verstevigen. Het zorgvuldig kiezen van deze opleidingen gebeurt in dialoog tussen de schoolleiding en de betrokken leraren, waarbij men ook afsprekt hoe deze verworven expertise kan gedeeld worden. De nieuwe werkgroep VOET wil de vakoverschrijdende vorming optimaliseren door de samenhang met de bovenbouwscholen nog te verstevigen. De dynamische werking en de zin voor reflectie van deze werkgroep bieden perspectieven om aan de vakoverschrijdende werking op schoolniveau blijvend een inspirerende invulling te geven.

Uitvoering
Leren leren De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Leren leren wordt aan de leerlingen van het eerste jaar aangeboden in een programma dat over het schooljaar is verkaveld en ook een inleiding brengt in ICT. De school hecht veel belang aan de beginsituatie van elke leerling en houdt daartoe overleg met de ouders, het basisonderwijs en indien nodig met het CLB. Dit doet zij met het oog op het verzorgen van een goede aansluiting van de lagere naar de middelbare school. Ook de onthaaldagen kaderen in het maken van een goede start aan het begin van het secundair onderwijs.

Het programma leren leren gaat in en legt accenten op de zes dimensies zoals bepaald in de VOET@2010. Het aangeboden les- en oefenmateriaal wordt geregeld bijgestuurd en herwerkt. Deze dynamische invulling draagt bij tot een heel degelijke introductie voor leren leren. De werkgroep VOET responsabiliseert de vakgroepen voor het leren leren binnen het vakkenonderwijs. Niet alle invullingen zijn echter even kwaliteitsvol.

Binnen de vakoverschrijdende werking voor leren leren gaat veel energie naar de studie- en beroepsgerichte keuzebekwaamheid. Dit proces wordt goed begeleid en ook de ouders worden sterk betrokken bij dit belangrijk gebeuren. Door de goede contacten met de bovenbouwscholen volgt de school ook de resultaten op van haar leerlingen in het vervolgonderwijs.

Sociorelationele ontwikkeling Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. De school investeert stevig in de sociorelationele ontwikkeling van haar leerlingen. Vanuit de leerlingenbegeleiding is deze vakoverschrijdende context voortdurend in de school aanwezig.

Deze bewuste investering sluit sterk aan bij het pedagogisch project. De school biedt aan haar eerstegraadsleerlingen een brede waaier van heel uiteenlopende activiteiten aan, waarvan een aantal origineel en inspirerend zijn. Een ruim aantal leraren legt een groot engagement aan de dag om de talrijke actiepunten kwaliteitsvol uit te voeren. Afwisselend en gedoseerd wordt ingezet op aspecten van de gemeenschappelijke stam van deze context zoals onder meer de sleutelcompetenties communicatief vermogen, creativiteit en doorzettingsvermogen. Ook de middagactiviteiten dragen bij tot het nastreven van deze context.

Documenten en gesprekken leren dat de geplande activiteiten en projecten onderwerp zijn van zorgvuldig overleg en heel wat praktische voorbereiding. De betrokkenheid van het lerarenteam is groot. De schoolleiding beseft dat ze bij het nastreven van de VOET de taaklast van het schoolteam moet blijven bewaken.

3.1.1.2 Muzikale opvoeding in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2009/7841/029 en D/2011/7841/020)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet, met een bijzondere vermelding voor de leerplanrealisatie voor muziek en beweging en voor de psychosociale ondersteuning van de leerlingen. Het muzieklokaal is ruim en biedt mogelijkheden voor de verdere uitbouw van het musiceren in gemengde bezetting.

Onderwijsaanbod	De aanpak van het muziekonderwijs gebeurt op basis van digitale jaarplannen.
<i>Volledigheid</i>	Het digitaal platform leent er zich echter niet toe om planningsdocumenten op te stellen die richting en ondersteuning bieden bij het realiseren van de leerplandoelstellingen. Daardoor bevatten de jaarplannen enkel een opsomming van de inhoudstafel van de leerwerkboeken. Ze vertrekken uitsluitend van lesonderwerpen en worden niet gekoppeld aan de leerlijnen voor de verschillende muzikale omgangsvormen. De planningsdocumenten zijn geen werkinstrumenten die een duidelijke richting, ondersteuning en houvast bieden bij het muziekpedagogisch handelen. Positief is wel de reflectie over de gegeven lessen die vaak en zorgvuldig als opmerking in de digitale format genoteerd staat.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De vocale muziekpraxis is behoorlijk, met veel aandacht voor de zanghouding. Het zingplezier is hoor- en zichtbaar, wat een prioritair punt is binnen de leerplanbehandeling. De klavierbegeleiding is voortreffelijk. Het liedrepertoire is echter te eenzijdig. Er wordt nog te weinig ingezet op variatie qua genre, stijl, en taal en op de geleidelijke voortgang van de moeilijkheidsgraad. De oorzaak van de eenzijdige invulling is dat zowel in de A- als in de B-stroom het zingen nog niet expliciet vanuit een leerlijn is uitgewerkt. Dit betekent concreet vanuit een leerlijn die een opbouw voorstelt vanuit zowel algemeen muzikale als muziektechnische parameters.

Het instrumentaal musiceren gebeurt. Er is ook hier veel aandacht voor de houding bij het spelen. Het nagenoeg uitsluitend gebruik van chromatische sopraanklokkenspielen duwt het musiceren in een achterhaald en oubollig patroon. Op muzikaal-artistiek vlak resulteert het gebruik van enkel en alleen klokkenspielen in een saai en pover klankbeeld. Bovendien is dit aanhoudend schel geluid slecht voor het gehoor van leerlingen en leraar. Daarbij komt dat, vanuit het oogpunt van de harmonie, het soms collectief spelen van een baslijn op enkel en alleen sopraaninstrumenten, foutief is. Het musiceren verdient een rijkere invulling vanuit de flexibele instrumentatie zoals het leerplan voorschrijft. Het verankeren aan een leerlijn in combinatie met een adequate planning, waarbij de leerlingen die ook muziekles volgen in het deeltijds kunstonderwijs met hun instrument worden ingezet, zal een creatievere invulling genereren.

Het beluisteren van muziek wordt onder meer ingevuld met het verkennen van instrumenten en timbres. De genrevrije benadering wordt overwegend vanuit de lichte muziek ingekleurd. Daardoor is het behandelen van de klassieke muziek heel beperkt aan de orde. De luister- en kijkfragmenten zijn representatief. Ze zijn ook gedoseerd en de weergave is prima.

Het aanscherpen van de creativiteit gebeurt zowel in de A- als de B-stroom via een aantal uiteenlopende activiteiten. Het strikt muzikaal ontwerpen is weinig aan de orde. Oorzaak hiervan is het gemis aan een sterke leerlijn voor het instrumentaal musiceren. Zowel het ontwerpen als het improviseren kan daar zinvol aan gekoppeld worden, en dit met voldoende kansen tot differentiëren. Er wordt goed ingezet op het bewegen bij muziek. Dit is verdienstelijk leerplanwerk dat vooral het muziekplezier van de leerlingen verhoogt.

Spreken over muziek gebeurt onder meer via korte oefeningen waarbij de leerlingen hun favoriete muziek voorstellen. Deze momenten worden goed ingevuld, onder meer omdat de leerlingen duidelijke informatie krijgen over de structuur en de inhoud van hun korte spreekbeurt.

Het muziekonderwijs levert ook een bijdrage tot de brede en harmonische vorming van de leerlingen op schoolniveau. Naast de invulling van de eigenlijke muziekles krijgt dit gestalte in een aantal muzikale optredens die klank en kleur geven aan het schoolleven.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het muzieklokaal is ruim en de minimale materiële leerplanvereisten zijn aanwezig. De akoestiek en het schoolmeubilair zijn goed. De ICT-voorzieningen zijn aanwezig en worden goed benut. Voor het revitaliseren van de instrumentale muziekpraxis is een weloverwogen uitbreiding van de instrumenten noodzakelijk.
---	---

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Het evalueren van de muziekpraxis gebeurt, maar veeleer vanuit bepaalde liederen en partituren en te beperkt vanuit duidelijke evaluatiecriteria. De evaluatiecriteria voor zingen, spelen en ontwerpen zijn niet eenduidig. Doordat ze niet concreet worden verwoord, weten de leerlingen te weinig wat van hen verwacht wordt. Vakgerichte attitudes en leerplandoelstellingen zijn in de evaluatie te weinig gescheiden. Bij het evalueren van muziekpraxis zijn de afbakening en een juiste selectie van groot belang en dit in een weloverwogen relatie tot de uitgewerkte leerlijn en het behandeld vocaal en instrumentaal repertoire.

Het schriftelijk evalueren van het beluisteren van muziek en van de brede muziekcultuur is onvoldoende uitgewerkt. De opmaak van de voorgelegde schriftelijke toetsen kan beter en de vragen vertrekken te weinig vanuit klinkende muziek. De leerlingentaken vullen dit gemis beperkt op. Algemeen zal reflectie over het opbouwen van de verschillende leerlijnen de kwaliteit van de evaluatiepraktijk optillen.

De leerlingresultaten zijn behoorlijk tot heel goed.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De muzikeducatie verloopt vanuit een ruim engagement. De muziekles is dynamisch, onder meer omdat er goed wordt ingezet op het afwisselen van de muzikale omgangsvormen. De muziekles gebeurt in een positieve sfeer met een kwaliteitsvolle interactie tussen de leraar en de lesgroep. De leerlingen worden vaak aangemoedigd en krijgen ook bevestiging. De instructie is degelijk en gebeurt geduldig, met ruime aandacht voor het herhalen van de leerstof. Er wordt eveneens geïnvesteerd om iedereen bij de les te houden.

De talrijke inspanningen voor het bieden van een degelijke leerbegeleiding worden in de B-stroom helaas volledig ondermijnd door een overmatige klasgrootte. Een lesgroep met 25 leerlingen in 1B staat haaks op een goed uitgewerkte leerlingenbegeleiding.

De spreekoefening met als onderwerp de favoriete muziek kan nog sterker voorbereid worden. Een uitgeschreven format ten behoeve van de leerlingen alsook een voorafgaand nazicht van de uitgewerkte taak door de leraar ontbreken. Het 'delen' van de gemaakte taken gebeurt niet. Daardoor gaan leerkansen verloren. Aangeboden beeld- en geluidsfragmenten worden niet aangeboden op het digitaal schoolplatform. Dit bemoeilijkt voor de leerlingen het herhalen en instuderen van de leerstof.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Vorming

Overleg

Vakgroepwerking met leerplanstudie als hoofdthema is nog niet aan de orde. Ook op het niveau van de scholengemeenschap wordt nog niet samengewerkt. Daardoor worden kansen gemist voor gezamenlijke leerplanstudie, het uitwisselen van muziekpedagogische items en het delen van expertise. Binnen de school kan voor het muziekonderwijs ook interessant vakgroepwerk ontstaan in samenwerking met plastische opvoeding en deels met het talenonderwijs.

Naast het delen van vakspecifieke expertise, zijn het versterken van de ICT-vaardigheden en het verbeteren van de spreekvaardigheid voor Nederlands een dringende noodzaak.

3.1.1.3 Natuurwetenschappen in de eerste graad A- en B-stroom (leerplannen D/2010/7841/001 en D/2010/7841/003)

Voldoet

Het onderwijsaanbod beantwoordt aan de verwachtingen van de leerplannen. De uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie. De leerlingenevaluatie is valide en de leerlingen worden adequaat begeleid.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Zowel in de A- als in de B-stroom krijgen de leerlingen vrijwel alle leerplandoelstellingen aangeboden. Vorig schooljaar kwamen in een aantal lesgroepen van de A-stroom de leerplandoelstellingen over samenhang tussen de stelsels, over transport van warmte-energie en over straling niet of te oppervlakkig aan bod. De vorderingen tonen aan dat deze leerinhouden dit schooljaar in alle lesgroepen aangeboden worden.

De leraren verdelen de beschikbare lestijd voldoende evenwichtig over de leerinhouden. In de A-stroom stellen ze zich veeleer terughoudend op t.a.v. differentiatie, bijvoorbeeld op basis van de didactische wenken in het leerplan. Daardoor missen ze kansen om in te spelen op talentverschillen in de leerlingengroepen. Zowel in de A- als in de B-stroom ligt het beheersingsniveau van het aanbod boven de minimumverwachtingen van de leerplannen.

De algemene doelstellingen over wetenschappelijke vaardigheden en over wetenschap en samenleving staan centraal in het aanbod. De leerstrategieën uit de leerplannen worden vertaald naar de praktijk. Er is veel aandacht voor de toepassing van de leerinhouden in het dagelijks leven en in het persoonlijk handelen van de leerlingen. De lessen richten zich zowel op het prikkelen van de belangstelling voor de kenmerken van natuur en materie, als voor het aanleren van respect voor mens en leefomgeving.

De lessen worden visueel ondersteund door demonstratieproeven en digitaal beeldmateriaal. Een aantal leerplandoelstellingen krijgt invulling tijdens een terreinstudie en enkele doelgerichte extramurale activiteiten. De leerlingen oefenen hun ICT-vaardigheden in een aantal kwaliteitsvolle zelfstandige opdrachten. Ook het digitaal platform speelt een belangrijke rol in het verwerven en toepassen van ICT-vaardigheden.

Zowel in de A- als in de B-stroom verkennen de leerlingen de essentiële stappen van de natuurwetenschappelijke methode tijdens demonstratie- en leerlingenexperimenten en bij de terreinstudie.

In de A-stroom leren ze onder begeleiding bij onderzoeksvragen gegevens verzamelen en volgens een voorgeschreven werkwijze metingen en waarnemingen uitvoeren en weergeven. Daarbij leren ze grootheden en eenheden correct toepassen. Bij het herleiden van natuurwetenschappelijke problemen tot onderzoeksvragen en het formuleren van hypothesen en besluiten is de zelfstandige inbreng van de leerlingen veeleer beperkt.

Ook in de B-stroom is het aanbod gericht op het verwerven van wetenschappelijke vaardigheden. Tijdens demonstratieproeven en zelfstandige onderzoekjes leren de leerlingen gericht waarnemen, metingen uitvoeren, veronderstellingen toetsen en tabellen, diagrammen en grafieken gebruiken.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De beschikbare infrastructuur, de ICT-uitrusting en de leermiddelen beantwoorden aan de vereisten van de leerplannen. De uitrusting wordt efficiënt ingezet en versterkt de kwaliteit van de leerplanrealisatie. De school schept financiële ruimte om de leermiddelen aan te vullen of te actualiseren. De wetenschapslokalen vormen een aangename leer- en werkomgeving.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De school baseert de leerlingenevaluatie zowel in de A- als in de B-stroom op toetsen en examens. De leraren volgen het leerproces van de leerlingen geregeld op via taken en toetsen en tijdens drie examenperiodes. Het examencijfer bedraagt in de A-stroom 75 % van het puntentotaal, in de B-stroom 50 %. Vanaf volgend schooljaar wil de school de 50/50 verhouding voor dagelijks werk en examens ook in de A-stroom toepassen. Voor natuurwetenschappen zal deze verhouding beter de reële inspanningen weerspiegelen die leerlingen respectievelijk voor dagelijks werk en examens leveren.
	De evaluatiepraktijk is valide. De opgaven voor examens, toetsen en taken zijn afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leraren toetsen de meeste leerstrategieën uit de leerplannen voldoende, maar ze kiezen er nog te weinig voor om de leerlingen ook talig aan het werk te zetten. Het illustreren met voorbeelden, het verbinden van wetenschappelijke kennis met dagelijkse waarnemingen en het weergeven van verschillen en verbanden wordt overwegend getoetst door gesloten vraagstelling. Het schriftelijk verwoorden van argumenten of onderliggende redeneringen komt daardoor zeker in de A-stroom te weinig aan bod.

De opgaven van toetsen en examens zijn gekaderd in levensechte en relevante contexten. Ze peilen zowel naar kennis als naar de functionele toepassing ervan. Het beheersingsniveau overtreft zowel in de A- als in de B-stroom de basisverwachtingen van de leerplannen. De leerlingenresultaten zijn overwegend gunstig en jaartekorten komen slechts uitzonderlijk voor. De leerlingenresultaten in relatie tot het kwaliteitsvolle aanbod en de valide evaluatiepraktijk tonen aan dat een meerderheid van de leerlingen de leerplandoelstellingen bereikt.

De evaluatiecriteria zijn transparant en de koppeling met het rapportcijfer is voor de leerlingen duidelijk.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerbegeleiding is gericht op zowel preventieve als curatieve aspecten. De leeromgeving is stimulerend en veilig.

In de lessen krijgen de leerlingen veel kansen tot actieve inbreng en ze maken daar enthousiast gebruik van. De lesopbouw en het cursusmateriaal zijn gestructureerd. Via de digitale agenda hebben leerlingen en ouders een helder overzicht van de lesvorderingen en van de verwachtingen voor de volgende les. De leraren begeleiden de leerlingen bij het maken van samenvattingen en leerstofoverzichten en ze sporen hen aan om geregeld zichzelf te evalueren. Via het digitaal platform bieden ze ter ondersteuning extra studiemateriaal en oefeningen met verbeterersleutels aan. Ze gaan echter nog weinig na of de leerlingen geleidelijk het eigen leerproces in handen (kunnen) nemen. Wel zijn er in het tweede leerjaar van de A-stroom enkele initiatieven tot peer- en zelfevaluatie.

Er is in de lessen veel aandacht voor correct gebruik van het vakjargon en in de B-stroom besteden de leraren extra zorg aan het gebruik van aangepaste instructietaal. Schrijffouten in de leerlingennotities worden echter zelden gecorrigeerd.

De examenvragen liggen in de lijn van de opgaven voor toetsen en taken en de leerlingen weten voor alle opdrachten wat van hen verwacht wordt. De leraren houden zich consequent aan de afspraken die in het kader van zorg met leerlingen en ouders zijn gemaakt.

De leerlingen krijgen uitgebreide, individuele feedback op hun prestaties. De feedback is doelgericht, positief geformuleerd en indien nodig gekoppeld aan concrete remediëringsoopdrachten.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Vorming

Overleg

De vakgroepwerking is sterk. Via intensieve samenwerking en met ondersteuning van de pedagogische begeleiding versterken de leraren hun reeds aanwezige vakdeskundigheid. De schooloverstijgende vakgroepwerking met de bovenbouwscholen bevordert de verticale samenhang.

De inzet, de bereidheid tot professionalisering en expertisedeling en het reflecterend vermogen van de betrokken leraren staan garant voor een kwaliteitsvol onderwijsproces.

3.1.1.4 Nederlands in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/016)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is nipt voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk is transparant en volledig. De leraren streven een vrij evenwichtige evaluatie van de leerplandoelstellingen na. De zelfreflectie en de ontwikkelingsdynamiek binnen de vakgroep zijn voldoende sterk om een aantal noodzakelijke bijstellingen binnen het aanbod en de evaluatie aan te brengen.

Onderwijsaanbod	Het onderwijsaanbod besteedt aandacht aan de drie onderdelen van het onderwijsprogramma voor het vak Nederlands: de ontwikkeling van de taalvaardigheden, de taalbeschouwing en de aanzet tot literaire competentie via leesplezier. Deze onderdelen komen echter nog niet voldoende evenwichtig en niet voldoende geïntegreerd aan bod. Vooral de integratie van de taalvaardigheden onderling en van de taalvaardigheden met de taalbeschouwing komen niet voldoende krachtig tot uiting. De communicatieve functie van de taal vormt in een te beperkte mate het uitgangspunt voor het opbouwen van het lesprogramma. De taalbeschouwing krijgt vaak een te sterk en te losstaand overwicht binnen de lespraktijk. Het accent ligt te weinig op de communicativiteit en de conceptualisering. Dit betekent dat de leerlingen in sterkere mate de Nederlandse taal dienen te gebruiken met verschillende functies en in diverse communicatiesituaties. Om hun taalvaardigheden te ondersteunen en te verbeteren, dienen ze te reflecteren over hun eigen en andermans taalgebruik.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De leerlingen krijgen tijdens de lessen behoorlijk wat kansen tot het ontwikkelen van hun taalvaardigheid. De doelgerichtheid van de taalvaardigheidsontwikkeling en het koppelen ervan aan een groeiproces en aan resultaten komen onvoldoende tot hun recht. De leesvaardigheid is sterk aanwezig via het aanbod aan teksten, het gebruik van het leerwerkboek (in gedrukte en geprojecteerde versie) en de literaire opdrachten. De kijk- en luistervaardigheden komen aan bod, maar worden te weinig gericht ingeoeft. Voor de ontwikkeling van de spreek- en gespreksvaardigheid trachten de leraren voldoende gespreks- en spreekkansen aan te reiken tijdens de lessen. De aandacht hiervoor is recentelijk toegenomen, onder meer via taalactiverende werkvormen. De doelbewuste en structurele aanpak ervan staat echter nog in een beginfase. Het aantal schrijfopdrachten is vrij beperkt en het aanbod aan tekstsoorten is weinig gevarieerd. De integratie van de verschillende taalvaardigheden verloopt nog niet voldoende soepel vanuit spontaan, authentiek en levendig taalgebruik. De vakgroep heeft zich voor de keuze van het onderwijsaanbod inhoudelijk niet voldoende gericht op de eindtermen en het leerplan. De vaste structuur van het leerwerkboek vormt de leidraad van het onderwijsaanbod. Hierdoor is de ruimte voor het werken met authentiek en actueel talig materiaal binnen een contextrijke omgeving te beperkt. De leraren hebben soms nog een zekere drempelvrees om taalvaardigheidsgerichte werkvormen in te zetten.

De nadruk ligt sterk op de taalbeschouwing (spelling en grammatica), waarbij de nauwe verbondenheid ervan met de ontwikkeling van de taalvaardigheden niet voldoende aandacht krijgt. De taalbeschouwing vertrekt in een te beperkte mate van een reflectie op het eigen en andermans taalgebruik. Hierdoor krijgen de leerlingen niet voldoende kansen om na te denken over taal en taalsystemen, zelf oplossingen te zoeken en om hun taalgebruik bij te sturen. De ontwikkeling van de literaire competentie krijgt gerichte aandacht, zowel via het genietend lezen als via een tweetal literatuuropdrachten.

De leraren maken gebruik van criteria waaraan een schrijf- of spreekopdracht moet voldoen. Een duidelijke en gebalanceerde leerlijn voor de productieve taalvaardigheden is in ontwikkeling. Betere onderlinge afspraken en een streven naar gelijkvormigheid voor de criteria en de normering ervan zullen de leerlijn versterken.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leraren beschikken voor de realisatie van de leerplandoelen over voldoende leermiddelen. Projectiemogelijkheden worden frequent ingezet voor de visuele ondersteuning van de lessen. De mogelijkheden tot ICT-integratie in schoolverband zijn vrij beperkt. De leerlingen worden wel aangezet om gebruik te maken van digitale oefenvormen voor zelfreflectie na een afgesloten leerstofgeheel of voor remediëring. De leerlingen krijgen opdrachten en correctiesleutels aangeboden.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De vakgroep tracht bewust om te gaan met een evenwichtige evaluatiepraktijk. De afspraken over de puntenverhouding tussen de beoordeling van de taalvaardigheden en deze van de taalbeschouwing zijn duidelijk. Alle vaardigheden worden geëvalueerd, maar de evaluatiefrequentie is niet voldoende hoog om een representatief beeld van de beheersingsgraad ervan te verkrijgen. Soms wordt binnen een trimester een taalvaardigheid slechts eenmaal beoordeeld. De aandacht voor het proces van taalontwikkeling is te beperkt. Binnen een leerjaar en binnen de graad is te weinig aandacht voor een groeipatroon voor de taakvaardigheden.

Binnen het dagelijks werk ligt de klemtoon over het algemeen te sterk op de evaluatie van de taalbeschouwelijke elementen. Binnen de summatieve evaluatie staan de evaluatie van de taalvaardigheden en deze van de taalbeschouwing in evenwicht, alleszins cijfermatig. De vaardigheden worden meestal in de loop van een trimester geëvalueerd, maar hierbij gaat onvoldoende aandacht naar het stimuleren van de taalontwikkeling. De leerlingen krijgen niet voldoende kansen om hun taalvaardigheden doelgericht te ontwikkelen, inspeland op hun sterktes en zwaktes. Er zijn vaak niet voldoende gegevens beschikbaar om het beheersingsniveau in te schatten.

De evaluatiepraktijk is voldoende transparant. De leerlingen zijn op de hoogte van de puntenverdeling en van de evaluatiecriteria voor de taken en toetsen. De leraren leveren inspanningen om de toetsen en examens kwaliteitsvol op te stellen. De vakgroep werkt in gezamenlijk overleg aan het opstellen van toetsen en examens. De examens zijn nog vrij klassiek opgedeeld in een vaardigheidsgedeelte en een taalbeschouwelijk gedeelte. Mogelijkheden tot een geïntegreerde beoordeling van beide aspecten worden te weinig aangewend. De vakgebonden attitudes en het toepassen van strategieën zijn nog onvoldoende opgenomen in de evaluatiepraktijk.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Bij de start van het schooljaar brengt de school de talige beginsituatie van de leerlingen van het eerste leerjaar in kaart met een genormeerde toets. De leraren vullen in de loop van de eerste weken van het schooljaar deze informatie verder aan op basis van een observatie van het talige niveau van de leerlingen. Om van een aantal leerlingen het taalniveau op te tillen, organiseert de school ondersteunende lessen. Het aangeboden lessenpakket is gevarieerd en speelt in op hun talige noden.

De leerlingen genieten een sterke leerondersteuning. De leraren ondersteunen het leerproces van de leerlingen door te zorgen voor een aangenaam leerklimaat en de lessen goed te structureren. Zij besteden aandacht aan school- en instructietaal. Met een aantal taaltips, die tevens via het digitale platform van de school worden verspreid, willen ze de leerlingen taalbewust maken. Als hulpmiddel en als voorbereiding voor de examens krijgen ze overzichten van de leerstof aangereikt. Leerlingen met zwakke resultaten kunnen terugvallen op ondersteunende en remediërende initiatieven. Gegevens over leerlingen met leermoeilijkheden worden op schoolniveau gecentraliseerd en deze jongeren kunnen terugvallen op ondersteunende maatregelen.

De leerlingen leren voor hun opdrachten strategische vaardigheden in te zetten bij de voorbereiding, planning, uitvoering en beoordeling ervan. Ze leren echter nog niet voldoende systematisch en procesmatig werken met leerstrategieën en stappenplannen bij het uitvoeren van hun taken. Vooral de reflectiefase komt niet steeds voldoende tot haar recht. Het reflecteren over taal en over het taalgebruik is nog niet sterk geïntegreerd. De leerlingen leren nog niet voldoende om in eerste instantie zelf hun taalfouten bij te sturen en na te denken over de regels die een taal beheersen.

Deskundigheidsbevordering

Vorming

Overleg

De dynamische groep leraren komt regelmatig samen om inzichten en ervaringen uit te wisselen en gezamenlijke afspraken te maken. Het onderwijsaanbod wordt gelijkgericht aangeboden en geëvalueerd. De vakgroep reflecteerde tot nu toe echter niet voldoende over de visie op de eindtermen en op het modern talenonderwijs. Beleidsmatig zijn de leerplanrealisatie en de invoering van het vernieuwde leerplan onvoldoende aangestuurd en opgevolgd.

De vakgroep heeft onlangs een analyse gemaakt van de leerplangerichtheid van het aangereikte onderwijsaanbod en van de evaluatiepraktijk. De conclusie was dat het aanbod aan leerplandoelstellingen voor de vijf taalvaardigheden nog enkele hiaten vertoont. Ook de integratie van de vaardigheden onderling en van de vaardigheden met de taalbeschouwing heeft nog groeimogelijkheden. De vakgroep realiseert zich de noodzaak om haar visie op talenonderwijs bij te sturen en heeft hiervoor reeds een aantal stappen gezet. Door de vrij intense samenwerking binnen de vakgroep, de openheid voor externe ondersteuning en de bereidheid tot bijsturingen is het vertrouwen in een positieve ontwikkeling behoorlijk groot.

3.1.1.5 Nederlands in de eerste graad B-stroom (leerplan D/2010/7841/019)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod is niet in voldoende mate afgestemd op de eindtermen en leerplandoelstellingen die het bevorderen van de communicatie vooropstellen. De leerplandoelstellingen worden niet voldoende evenwichtig geëvalueerd. De leerbegeleiding gebeurt met zorg en toewijding.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het onderwijsaanbod is niet voldoende gericht op het ontwikkelen van de communicatieve functie van de Nederlandse taal. Het principe dat het taalgebruik van de jongeren vooral functioneel moet zijn, gericht op toepasbaarheid in het dagelijkse leven op school en in de maatschappij, staat niet voldoende centraal. Losstaande woordenschat en taalbeschouwing hebben een overwicht binnen het programma. Deze aspecten worden meestal buiten een talige context behandeld, zodat het functionele ervan onderbelicht blijft.

De vakgroep heeft aandacht voor het bevorderen van de leesvaardigheid. Tekstanalyse en begrip lezen zijn regelmatig terugkerende bouwstenen. De ontwikkeling van de functionele spreek- en gespreksvaardigheden krijgt te weinig aandacht en deze vaardigheden worden niet voldoende doelgericht ingeoeft. Ook de luister- en kijkvaardigheid komen niet voldoende aan bod. De schrijfvaardigheid blijft vaak beperkt tot technisch correct schrijven, terwijl het doel, de boodschap en de inhoud niet voldoende aandacht krijgen. Merkwaardig is dat een aantal opdrachten in het leerwerkboek, die gericht zijn op taalvaardigheid, worden overgeslagen. Taalbeschouwelijke elementen krijgen onder meer hierdoor een te sterke aandacht. De taalbeschouwing staat niet voldoende in functie van de ontwikkeling van de taalvaardigheden.

De vakgroep heeft onlangs een analyse gemaakt van de leerplangerichtheid van de onderwijs- en evaluatiepraktijk. Via deze zelfreflectie zijn de leraren zich bewust van de noodzaak een aantal bijsturingen aan te brengen. De eerste aanzetten hiervan zijn al zichtbaar. Uit enkele opdrachten blijkt een groeiende aandacht voor de integratie van de diverse vaardigheden in functionele taaltaken.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is niet voldoende evenwichtig afgestemd op de leerplandoelen. De frequentie van de behandeling en van de evaluatie van de meeste taalvaardigheden is te laag. Binnen de summatieve evaluatie is er cijfermatig een behoorlijke verhouding tussen de taalbeschouwing en de taalvaardigheden. Binnen het dagelijks werk overheerst meestal de evaluatie van losstaande woordenschat, spelling en grammaticale elementen. De evaluatiecriteria voor de beoordeling van de taalvaardigheden zijn nog niet voldoende op maat van de leerling uitgewerkt. Ook het proces van de taalverwerving en de vorderingen die de leerlingen maken, worden te weinig in kaart gebracht en aangewend om het onderwijsleerproces eventueel bij te sturen. De ontwikkeling van een verticale leerlijn, de geleidelijke zelfstandigheidsontwikkeling van de leerlingen en de geleidelijke opbouw van het beheersingsniveau over de leerjaren heen, zijn niet sterk uitgewerkt. Op het niveau van de vakgroep zijn afspraken gemaakt over een gelijkgerichte aanpak van de evaluatiepraktijk. Examens en toetsen zijn in gezamenlijk overleg opgesteld. De evaluatiepraktijk is voldoende transparant. De leerlingen krijgen een overzicht van de te kennen leerstof voor de examens. De puntenverdeling is duidelijk en overzichtelijk. Het gelijkgericht hanteren van evaluatiecriteria is binnen de vakgroep onvoldoende overlegd.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De leraren beschikken voor de realisatie van de leerplandoelen over voldoende leermiddelen. Projectiemogelijkheden worden frequent ingezet voor de visuele ondersteuning van de lessen. De mogelijkheden tot ICT-integratie in schoolverband zijn vrij beperkt. De leerlingen worden wel aangezet om gebruik te maken van digitale oefenvormen voor zelfreflectie na een afgesloten leerstofgeheel of voor remediëring. Het ICT-lokaal is op woensdagmiddag beschikbaar voor de leerlingen die in hun privésituatie minder digitale mogelijkheden hebben.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Bij de start van het schooljaar brengt de school de talige beginsituatie van de leerlingen van het eerste leerjaar in kaart met een genormeerde toets. De leraren vullen in de loop van de eerste weken van het schooljaar deze informatie verder aan op basis van een observatie van het talige niveau van de leerlingen. Het is niet voldoende duidelijk in welke mate de leraren aan de slag gaan met de gegevens in het kader van bijsturing en remediëring. De leerlingen genieten een sterke leerondersteuning. De leraren ondersteunen het leerproces van de leerlingen door te zorgen voor een aangenaam leerklimaat en de lessen goed te structureren. Zij besteden aandacht aan school- en instructietaal. Met een aantal taaltips, die tevens via het digitale platform van de school worden verspreid, willen ze de leerlingen taalbewust maken. Als hulpmiddel en als voorbereiding voor de examens krijgen ze overzichten van de leerstof aangereikt. Leerlingen met zwakke resultaten kunnen terugvallen op ondersteunende en remediërende initiatieven. Gegevens over leerlingen met leermoeilijkheden worden op schoolniveau gecentraliseerd en deze jongeren kunnen terugvallen op ondersteunende maatregelen.

De leerlingen leren voor hun opdrachten strategische vaardigheden in te zetten bij de voorbereiding, planning, uitvoering en beoordeling ervan. Ze leren echter nog niet voldoende systematisch en procesmatig werken met leerstrategieën en stappenplannen bij het uitvoeren van hun taken. Vooral de reflectiefase komt niet steeds voldoende tot haar recht. Het reflecteren over taal en over het taalgebruik is nog niet sterk geïntegreerd. De leraren corrigeren vaak nauwgezet de taken, toetsen en de notities van de leerlingen. De leerlingen leren echter niet voldoende om in eerste instantie zelf hun taalfouten bij te sturen en na te denken over de regels die een taal beheersen.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De dynamische groep leraren komt regelmatig samen om inzichten en ervaringen uit te wisselen en gezamenlijke afspraken te maken. Het onderwijsaanbod wordt gelijkgericht aangeboden en geëvalueerd. De vakgroep reflecteerde tot nu toe echter niet voldoende over de visie op de eindtermen en op het modern talenonderwijs. Beleidsmatig zijn de leerplanrealisatie en de invoering van het vernieuwde leerplan onvoldoende aangestuurd en opgevolgd.

De vakgroep heeft onlangs een analyse gemaakt van de leerplangerichtheid van het aangereikte onderwijsaanbod en van de evaluatiepraktijk. De conclusie was dat het aanbod aan leerplandoelstellingen voor de vijf taalvaardigheden nog enkele hiaten vertoont. Ook de integratie van de vaardigheden onderling en van de vaardigheden met de taalbeschouwing heeft nog groeimogelijkheden. De vakgroep realiseert zich de noodzaak om haar visie op talenonderwijs bij te sturen en heeft hiervoor reeds een aantal stappen gezet. Door de vrij intense samenwerking binnen de vakgroep, de openheid voor externe ondersteuning en de bereidheid tot bijsturingen is het vertrouwen in een positieve ontwikkeling behoorlijk groot.

3.1.1.6 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De school beschikt over de uitrusting en leermiddelen om de leerplandoelstellingen te realiseren. Er is een goede aanzet om de evaluatie voldoende valide en transparant te maken.

Onderwijsaanbod	Het lerarenteam streeft ernaar om de visie en de inhoud van het leerplan
<i>Volledigheid</i>	volledig aan te reiken. De leraren slagen erin om de technische geletterdheid
<i>Evenwicht</i>	van de leerlingen te verhogen door het vak techniek in een brede context te
<i>Beheersingsniveau</i>	plaatsen. Dit wordt versterkt door de extra omkadering en informatie, gegeven
<i>Samenhang</i>	tijdens de realisatie van de projecten. De koppeling tussen de eindtermen en de
	oefeningen is duidelijk. Het aanbod bereikt via verschillende projecten en
	opdrachten het overgrote deel van de leerplandoelstellingen. De leerplanstudie
	is grondig gebeurd.

De toepassingsgebieden energie, informatie & communicatie, constructie en transport zijn over de twee leerjaren min of meer evenwichtig verspreid en degelijk opgenomen in het lesprogramma. Het toepassingsgebied biochemie krijgt minder aandacht, onder andere door het niet beschikbaar zijn van de didactische keuken. De dimensies 'hanteren', 'duiden' en 'begrijpen' staan telkens centraal in het aanbod, zodat de technische vaardigheden van de leerlingen stapsgewijs verbeteren. De probleemstelling en de kerncomponent 'technisch proces' zijn in alle oefeningen expliciet de uitgangspunten. Ook de kerncomponenten 'technisch systeem' en 'hulpmiddelen' krijgen in de oefeningen voldoende raakvlakken. Daarentegen is het maken van keuzen eerder beperkt aanwezig. Het verwerven van inzicht gebeurt vooral via de tekenopdrachten en vormt een belangrijk uitgangspunt in de onderwijspraktijk.

Er zijn echter nog mogelijkheden om de uitdaging en de moeilijkheidsgraad van de uitvoeringen te versterken om meer te beantwoorden aan het verwachte beheersingsniveau van een A-stroom. Zo is de aandacht voor onderzoeksopdrachten eerder beperkt. Het is niet altijd duidelijk dat de techniekprojecten evolueren van sterk gestuurde naar meer open opdrachten en van aanvankelijk eenvoudige naar meer complexe projecten. De ruimte voor innovatie is bescheiden. Enkel de projecten 'maquette' en 'bruggenbouw' laten wat creativiteit toe. Bepaalde deeltaalvoeringen zijn niet altijd in functie van de productieve realiteit. Zo is het aangewezen om machinale boorhandelingen te laten gebeuren in een kaliber. Niet alle veiligheidsinstructiekaarten bevatten alle essentiële inhoud om de veiligheid te garanderen. Het lerarenteam is zich hiervan bewust en probeert dit op te krikken door zelfontwikkelde oefeningen op te nemen in het lesprogramma. Deze nieuwe invulling vervangt geleidelijk het handboek dat de leraren gebruiken.

Het complementair en geëngageerd lerarenteam is deskundig en heeft aandacht voor de zorg voor alle leerlingen. Op het einde van het tweede leerjaar is het voor de leraren mogelijk om op basis van de gerealiseerde oefeningen de leerlingen beter te oriënteren voor de technische vervolgstudierichtingen.

Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i> <i>Samenstelling klasgroepen</i>	Het vak techniek is in clusters van twee lestijden in alle klassen geprogrammeerd. De klasgroepen zijn echter te groot om functioneel te kunnen werken aan de onderwijsdoelen. Deze situatie biedt zeker geen lescomfort voor de leraren en brengt op sommige ogenblikken de veiligheid van de leerlingen in gevaar. Het leerplan adviseert 12 à 16 leerlingen per groep, in sommige klassen zitten er 26 leerlingen.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De vijf vaklokalen bevatten de minimale materiële vereisten om de leerplanrealisatie mogelijk te maken. Alle lokalen beschikken over voldoende multimedia. Een paar lokalen hebben vaste computers of de leraren kunnen tablets gebruiken om zoekstrategieën mogelijk te maken. De aankleding van de vaklokalen in functie van de technische beroepen is beperkt. De relatief kleine technieklokalen en het hoge leerlingenaantal tijdens de lessen hypothekeren gedeeltelijk het veilig werken. De veiligheid aan enkele kolomboormachines is niet altijd optimaal en de bijhorende veiligheidsinstructiekaarten bevatten niet alle essentiële informatie. De bankvijen zijn niet in alle lokalen voldoende hoog gemonteerd om ergonomisch te kunnen werken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De school opteert voor een combinatie van permanente en gespreide evaluatie. Het permanent evalueren vindt plaats tijdens en op het einde van de projecten. De gespreide evaluatie krijgt vorm via de toetsen die veelal een kennisgerichte bevraging inhouden. De aanbevelingen van het leerplan worden grotendeels opgevolgd. In alle klassen van de A-stroom hanteren de leraren dezelfde evaluatie-instrumenten. De projecten krijgen een inschaling op vier niveaus. Bij ieder inschalingsniveau zijn er criteria aangegeven. De leerling schaaft eerst zichzelf in, nadien bepaalt de leraar zijn score. De vooropgestelde criteria laten echter niet altijd toe dat zowel de leerling als de leraar tot een identieke score kunnen komen. Het oorzakelijk verband tussen de doelstelling en de opgesomde criteria mist voldoende afstemming. Dit heeft ook repercussies voor het bereiken van diepgang in de evaluatie. De omrekening van de scores via een tabel naar een percentage is goed, maar afhankelijk van de moeilijkheidsgraad en de belangrijkheid van de doelstelling wordt geen wegingscijfer toegekend. Globaal gezien toont de evaluatiepraktijk het bereiken van de eindtermen voldoende aan. De aanzet om de evaluatie transparant en valide te maken is sterk. Op de zelfevaluatiedocumenten is er ruimte voor feedback. Hierbij gaat aandacht naar wat goed is gegaan en wat moet veranderen. De drie dimensies van ieder project zijn in een overzichtelijk rapport opgenomen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren pakken de grote klassen aan door het kiezen van een gepaste activerende werkvorm. Pure theoretische lessen worden vermeden. De projecten wisselen voldoende af om de motivatie van de leerlingen te stimuleren. Groepsopdrachten met een doorschuifstelsel komen binnen de projecten geregeld voor. In sommige gevallen worden de leerlingen die wat vooruit lopen ingeschakeld om de andere leerlingen te ondersteunen tijdens de realisatie. De leerlingen krijgen tijdens de uitvoering van de opdrachten een degelijk uitgewerkt stappenplan om de realisatie vlot te laten verlopen. De omgang met de leerlingen is constructief en bemoedigend. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen.

Het werkboek zorgt voor een evenwichtige spreiding van de toepassingsgebieden en voor afwisseling in de projecten, maar in een aantal gevallen is de link met de actualiteit zoek. Het zelfontwikkeld cursusmateriaal is verzorgd uitgewerkt. De kerncomponenten zijn in de projectbundels herkenbaar opgenomen.

De leraren spelen continu in op de vragen van de leerlingen. Vragen die leiden tot meer diepgang worden omgevormd tot een klassikale opdracht met inzet van zoekstrategieën. De leraren stellen open vragen om de communicatie te bevorderen. Tijdens de lessen gebruiken de leraren presentaties om de technische en praktische inhoud te illustreren. De leerlingen worden gestimuleerd om tijdens het uitwerken van een opdracht actief bezig te zijn met de vakinhoud. De leraren hanteren een voor de leerlingen toegankelijk taalgebruik.

Deskundigheidsbevordering
Overleg

De leraren besteden veel tijd aan zowel het formeel als informeel overleg om de implementatie van het leerplan steeds te verbeteren. Ondanks de grondige leerplanstudie fungeren de jaarplannen nog niet als dynamische werkinstrumenten.

Tijdens de vakgroepvergaderingen komen zinvolle thema's aan bod, onder meer het bespreken van pedagogisch-didactische aspecten. De aansturing door de directie is zinvol. De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de werkpunten aan te pakken.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De Sint-Vincentiusmiddenschool is gevestigd in de Koning Albertlaan te Lanaken. De school heeft een aanbod in zowel de A- als de B-stroom.

Het schoolbeleid gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na en maakt hierbij gebruik van analyses van de interne en externe deskundigen om de risico's beter in te schatten. Het overleg over het veiligheidsbeleid van de school heeft een frequentie van vier keer per schooljaar en gebeurt met de directie, de preventieadviseur van de school en de preventieadviseur van de scholengroep. De preventieadviseur van de school voert regelmatig controles uit en geeft het beleid ondersteuning met gemotiveerde adviezen. De school koppelt vrijwel onmiddellijk acties aan de opgemerkte tekorten om de veiligheid van de leerlingen en het personeel te garanderen. De hangende werkpunten krijgen opvolging tot een definitieve oplossing zich aanbiedt. Het informeren van het personeel over het veiligheidsbeleid gebeurt onder andere via een onthaalbrochure en de personeelsvergaderingen.

Het globaal preventieplan (GPP) en de jaaractieplannen (JAP) zijn vrij concreet uitgewerkt. De meest essentiële werkpunten zijn erin opgenomen, maar bepaalde rubrieken bevatten overvloedige informatie die de planning minder overzichtelijk maakt. De beschikbare financiële middelen volstaan om tegemoet te komen aan de noden.

Hoewel de meeste lokalen grotendeels voldoen aan de bewoonbaarheids-, veiligheids- en comfortvoorwaarden, blijkt uit de externe verslagen en uit de gesprekken dat de school nog een aantal werkpunten heeft die een oplossing vragen. Zo vermeldt het brandweerverslag van 8 juni 2015 tal van inbreuken of opmerkingen en concludeert dat er niet voldaan wordt aan alle regelgeving. Zo is de draairichting van de buitendeuren niet steeds volgens de vluchtrichting en de wanden van een stookplaats voldoen niet voor een goede compartimentering. Dit verslag geeft ook suggesties voor het plaatsen van extra veiligheidsverlichting. Deze aandachtspunten zijn samen met de compartimentering van de trappenhuizen, opgenomen in het GPP voor uitvoering. Tijdens de rondgang is vastgesteld dat de temperatuur in bepaalde klassen bij warm weer moeilijk te regelen is.

De veiligheid is niet overal optimaal. De grote klasgroepen hypothekeren de bewegingsruimte en de veiligheid in de technieklokalen. Ook het ergonomisch werken is in bepaalde klassen voor verbetering vatbaar. De kolomboormachines en de lintzaagmachine zijn niet voldoende beveiligd door het ontbreken van de beschermkappen. De cirkelzaagmachine die opgesteld staat in de fietsenberging is onvoldoende beveiligd en is bereikbaar voor de leerlingen. Bij de ingang van de sporthal is het niveauverschil met de omgeving niet veilig afgeschermd. Op tal van plaatsen is betonrot vastgesteld, maar hier voorziet de planning verbetering.

De keuringsverslagen van de verwarmingsinstallaties op gas besluiten dat de installaties goed werken. Vrijwel alle veiligheidsinstructiekaarten en MSDS-fiches (Material Safety Data Sheet) zijn beschikbaar. Een externe firma controleert jaarlijks de turtoestellen. De interne dienst volgt de werking van de veiligheidsverlichting op. Het onderhoud is degelijk. De keuringsverslagen van de elektrische laagspanningsinstallaties vermelden opmerkingen en inbreuken. De verbeteringswerken zijn volgens het GPP gepland om in de komende jaren uit te voeren. De school beschikt niet over een uitgerust verzorgingslokaal. De toiletten voor mannen en vrouwen zijn niet overal gescheiden. De milieuvergunning is nog niet in orde.

De directie en veel personeelsleden leveren inspanningen om een nette en veilige leeromgeving voor de leerlingen te creëren. Omwille van de systematiek waarmee de school de tekorten opspoot en verbetert, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen om de resterende tekorten weg te werken. De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekieren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja

Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft haar visie op en de beleidslijnen rond evalueren in een tekst gegoten waarin het belang van een kwaliteitsvolle evaluatie wordt benadrukt. Ook het regelgevend kader van de evaluatie- en deliberatiepraktijk wordt uitvoerig toegelicht. Regelmatig brengt de schoolleiding bepaalde onderdelen van de visietekst onder de aandacht van de leraren op een personeelsvergadering of via het digitale schoolplatform. Vorig schooljaar was het onderwerp van de pedagogische studiedag het uitzetten van leerlijnen rond evalueren, in samenwerking met de andere scholen van het katholiek onderwijsnet van Lanaken.

De vakgroepen dragen de verantwoordelijkheid voor de leerplangerichtheid en de validiteit van de evaluatiepraktijk. De schoolleiding brengt deze aspecten op de agenda voor de vakvergaderingen. De vakgroepen kunnen daarnaast ondersteuning inroepen van de pedagogische begeleiding. Een aantal vakken, vooral in de B-stroom, organiseren een combinatie van permanente en gespreide evaluatie. Voor de meeste vakken in de A-stroom worden proefwerken georganiseerd, in combinatie met taken en toetsen binnen het dagelijks werk. De puntenverhouding tussen het dagelijks werk en de proefwerken helt in de B-stroom over naar de dagelijkse prestaties van de leerlingen. Binnen de A-stroom ligt het puntengewicht meer bij de proefwerken. De verhouding tussen kennis en vaardigheden, proces en product en tussen basis en uitbreiding is materie voor de vakgroepen. De beoordeling van algemene attitudes voor elk vak is opgenomen in een apart attituderapport, dat louter een ondersteunende functie heeft.

De deliberatieprocedure en de -richtlijnen worden uitvoerig toegelicht in een lijvig document. De deliberatieprocedure beantwoordt aan het regelgevend kader. Het uitgangspunt bij de studiebekrachtiging is een prospectieve deliberatiehouding die rekening houdt met de eigenheid en de globale vorming van de jongere.

Ondersteuning De schoolleiding ondersteunt de evaluatie- en rapporteringspraktijk sterk, zowel organisatorisch als praktisch. De spil hiervoor is een digitaal punten- en rapportstelsel dat ook voor leerlingen en ouders toegankelijk is. Er zijn duidelijke afspraken over het aantal rapportperiodes en de puntenverhouding dagelijks werk/examens. Het schoolreglement bevat een volledige en transparante toelichting over de evaluatie- en rapporteringspraktijk.

De schoolleiding moedigt de vakgroepen aan hun evaluatie gelijkgericht af te stemmen op de leerplandoelen. De inhoudelijke vormgeving van de evaluatie is toevertrouwd aan de vakgroepen. De school heeft geen hierop geen sluitend kwaliteitstoezicht. Dit leidt voor sommige vakken tot een onvoldoende leerplangerichte afstemming van de evaluatiepraktijk.

De school neemt initiatieven om de leerbegeleiding te laten aansluiten op de evaluatiepraktijk. Bij een onvoldoende moet de leraar een duidend commentaar en de mogelijkheid tot remediëring toevoegen op het rapport. Voor het attesteringsbeleid motiveert de school op een betrouwbare wijze de B- en C-attesten. De motiveringen verwijzen naar genomen remediëringssacties en beslissingen van de begeleidende klassenraden in de loop van het schooljaar.

Doeltreffendheid De school wil het verwerven van een basisvorming voor zo veel mogelijk leerlingen nastreven. Daarom opteert ze voor een milde oriëntering in het eerste leerjaar. Op het einde van het tweede leerjaar volgt een meer afgemeten oriëntering en/of advies. De delibererende klassenraad wordt grondig voorbereid. Aan het einde van de eerste graad krijgen de leerlingen een A of een B-attest, zeer uitzonderlijk een C-attest. Uit de analyse van de eigen attesteringsgegevens en van de gegevens van de doorstroming van de leerlingen, blijkt dat de school erin slaagt een doordachte oriëntering en advisering mee te geven. De meeste vakgroepen gebruiken de leerlingresultaten als basis voor reflectie over de onderwijs- en evaluatiepraktijk.

De opgaves van de proefwerken zijn dit schooljaar op heldere vraagstelling en duidelijk taalgebruik gescreend. De vakgroepen of leraren kregen feedback om de vraagstelling eventueel te optimaliseren.

De school levert inspanningen om de validiteit van de leerlingenevaluatie te bewaken. De kwaliteit van de leerlingenevaluatie is in een aantal vakgroepen zichtbaar toegenomen. In sommige vakgroepen ontbreekt echter nog de deskundigheid om de verworven inzichten in de praktijk om te zetten.

Ontwikkeling De schoolleiding bespreekt en evalueert jaarlijks de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Dit resulteert telkens in een lijst met mogelijke knelpunten en voorstellen tot verbetering. Voor volgend schooljaar staat op het lijstje onder meer het verhogen van de kwaliteit van de schriftelijke feedback bij het rapport. Ook de rapportering over basis- en verdiepingsleerstof voor Frans en wiskunde is een aandachtspunt.

Het belangrijkste onderwerp voor de vakvergaderingen van dit schooljaar is de mogelijke wijziging in de verhouding tussen de punten voor het dagelijks werk en deze voor de examens. De school suggereert een verschuiving van een 25/75 verhouding naar een 50/50 verhouding in de A-stroom. Ze beoogt hiermee de dagelijkse prestaties en het leerproces sterker te waarderen. Na een eerste bespreking blijken de meeste vakgroepen het nut en de voordelen van deze verschuiving positief in te schatten.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De school wordt geleid door een directeur met een lange staat van dienst en een adjunct-directeur. De adjunct-directeur vervult het ambt sinds dit schooljaar voltijds, met aanvullende uren uit het lestijdenpakket. De voorbije twee schooljaren oefende hij ook een halftijds lerarenambt uit. Met het oog op de nakende pensionering van de directeur op 1 september 2016, bereidde het directieteam de voorbije twee schooljaren de transitie naar de opvolging voor. Er is aandacht besteed aan bestendiging van wat vlot loopt en aan het op de rails zetten van vernieuwende initiatieven. De functiebeschrijving van beide directieleden omvat een duidelijke en complementaire taakverdeling, maar momenteel nemen ze de beleidstaken gezamenlijk op. Dat vormt, gezien de kleinschaligheid van de school, geen belemmering voor de communicatie met de personeelsleden. Zowel voor het personeelsteam als voor leerlingen en ouders stelt de schoolleiding zich open en toegankelijk op.

Het directieteam wordt bijgestaan door een middenkader van vijf personeelsleden met beleidsondersteunende en coördinerende taken. Zij beschikken over een aantal uren uit het lestijdenpakket en hun opdrachten zijn geformaliseerd in individuele functiebeschrijvingen. Hun taken omvatten onder meer de leerlingenbegeleiding, het concreet vertalen van de beleidsbeslissingen naar de dagelijkse schoolorganisatie, de verdere uitbouw van het taal- en VOET-beleid en het bundelen van de IKZ-initiatieven tot een meer systematisch geheel. Directieteam en middenkader vormen samen het coördinatieteam dat wekelijks overlegt. Ook de pedagogische raad en een waaier aan vaste en ad hoc werkgroepen geven mee vorm aan het schoolbeleid. De laatste jaren is het lerarenteam sterk verjongd. Door haar participatieve aanpak en veel aandacht voor een vlotte communicatiedoorstroom slaagt de schoolleiding erin dit jonge team in sterke mate te betrekken bij de schoolwerking. Het draagvlak voor beleidsbeslissingen en de gezamenlijke doelgerichtheid zijn de voorbije jaren gegroeid. Het directieteam slaagt erin het dagelijks functioneren van de school goed te organiseren en een aangenaam en open schoolklimaat te creëren.

De schoolleiding schept de nodige financiële ruimte voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze investeert in uitrusting die de leerplanrealisatie ondersteunt. Omwille van de verjonging van het lerarenteam heeft ze de voorbije jaren sterk ingezet op aanvangsbegeleiding, onder meer door de vakgroepen te responsabiliseren. Het directieteam stuurt de vakgroepwerking aan en volgt ze op. Ze stimuleert de deskundigheidsbevordering op basis van een nascholingsplan dat inspeelt op de noden van de personeelsleden en op nieuwe ontwikkelingen in de school. Ook de pedagogisch begeleiders worden geregeld uitgenodigd. Tijdens de doorlichting kon vastgesteld worden dat deze aanpak voor de meeste vakken tot een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie leidt. Toch is het kwaliteitstoezicht nog niet sluitend. Voor Nederlands voldoet de leerplanrealisatie in de A-stroom nipt en is ze onvoldoende in de B-stroom.

Voor de studieoriëntering van de leerlingen en de afstemming van het onderwijsaanbod werkt de school samen met twee bovenbouwscholen. Binnen de scholengemeenschap ondersteunen de scholen elkaar bij het uitwerken van meerdere onderwijskundige thema's, zoals de implementatie van het M-decreet, de professionalisering, het talenbeleid, de invulling van de vakoverschrijdende eindtermen en het welzijnsbeleid.

Visieontwikkeling Het pedagogisch project van de school is christelijk geïnspireerd en het focust op talentontwikkeling van elke leerling, met aandacht voor leren leren en het bieden van maximale kansen door het aanbieden van aangepaste zorg. De school wil haar leerlingen weerbaar maken in de samenleving en hen voorbereiden op levenslang leren. Het pedagogisch project is vertaald in een aantal visieteksten en is opgenomen in het schoolreglement. De school verwacht van leerlingen en ouders dat zij het pedagogisch project mee waarmaken.

De school anticipeert al ten dele op toekomstige onderwijsontwikkelingen. Zij zet daarbij in op een ruim keuzeaanbod om de verschillende talenten bij de leerlingen aan te spreken. Zo beoogt zij een betere studiekeuze en -oriëntering in de tweede graad. Vanaf dit schooljaar vernieuwt zij progressief het keuzegedeelte op basis van interessegebieden. Daarnaast biedt ze de leerlingen verdiepings- en remediëringsuren aan.

De school wil haar evaluatiepraktijk sterker integreren in het leer- en onderwijsproces. Ze wil de evaluatiegegevens nog beter kunnen aanwenden in functie van begeleiding en oriëntering van de leerlingen. Voor de A-stroom suggereert de schoolleiding in dat kader een verschuiving in de puntenverhouding dagelijks werk/examens van 25/75 naar 50/50. Ze stuurt ook aan op het verhogen van de kwaliteit van de schriftelijke feedback bij de rapporten. Bij de personeelsleden is er een draagvlak voor deze omslag. De schoolleiding hecht ook veel belang aan een valide evaluatiepraktijk. Ze ondersteunde de leraren hiervoor via een pedagogische studiedag, samenkomsten met de pedagogische begeleiders en stimulansen voor interne en externe kennisdeling. Uit de doorlichting blijkt echter dat in sommige vakgroepen nog expertise ontbreekt om de evaluatiepraktijk optimaal af te stemmen op de leerplandoelen.

De school wil, mede in het kader van de vernieuwende impulsen, sterker inzetten op differentiatie in de klas. Ook hiervoor nam ze een aantal ondersteunende initiatieven.

Besluitvorming De participatieorganen zijn conform de regelgeving samengesteld en functioneren volgens de hen toegekende decretale bevoegdheden. Een ruim aantal personeelsleden neemt deel aan het besluitvormingsproces via het coördinatieteam, de pedagogische raad en de talrijke werkgroepen.

De leerlingenparticipatie wordt sterk aangemoedigd en ondersteund. Het 'leerlingenparlement' bestaat uit vertegenwoordigers van elke klas. De schoolleiding neemt de voorstellen van de leerlingen ter harte en houdt er in de mate van het mogelijke rekening mee. De initiatieven van de leerlingen dragen bij tot een aangename schoolomgeving en een positief schoolklimaat.

De ouderraad speelt een actieve rol in de schoolwerking. In samenspraak met de directie focust de raad op activiteiten die alle ouders aanspreken omwille van hun pedagogische invalshoek, zoals de impact van sociale media en het vermijden van pestgedrag op school.

De school voert een communicatiebeleid dat afgestemd is op de verschillende doelgroepen. Ze gebruikt daarvoor zowel traditionele als digitale kanalen.

Kwaliteitszorg Het kwaliteitsdenken maakt deel uit van het schoolbeleid, maar integraal en systematisch is de kwaliteitszorg nog niet. De school verzamelt heel wat kwantitatieve en kwalitatieve data, zowel uit interne als externe bronnen. Via de portaalsite 'Mijn Onderwijs' brengt zij een aantal input- en outputfactoren in kaart. Eigen onderzoek levert gegevens op over de beginsituatie van haar leerlingen, de leerprestaties en de leerlingenstromen. Nascholingen en extramurale activiteiten worden geëvalueerd en de school peilt geregeld naar de tevredenheid van personeel, leerlingen en ouders. Ze toont zich open voor externe beoordeling en feedback en stuurt op basis daarvan het beleid en de schoolwerking bij.

De schoolleiding vertrouwt de kwaliteitsbewaking op vakniveau toe aan de vakgroepen. Ze stuurt de vakgroepwerking aan door het vastleggen van de vergaderfrequentie en van relevante agendapunten. Ze volgt de werking op en ondersteunt of stuurt bij waar nodig. Deze aanpak zorgt in de vakgroepen voor reflectie op het eigen handelen.

Via de recentelijk aangestelde IKZ-coördinator wil de school de talrijke maar veeleer losse initiatieven rond kwaliteitszorg beter stroomlijnen. Ze wil zo komen tot een cyclisch en integraal kwaliteitszorgmodel dat alle schoolprocessen op hun doeltreffendheid screent.

Deliberatie Het inspectieteam is van oordeel dat het beleidsvoerend vermogen van het directieteam en de competenties in de vakgroep Nederlands voldoende sterk zijn om het tekort voor Nederlands in de B-stroom weg te werken. Om die reden wordt dit tekort niet opgenomen in het advies.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor natuurwetenschappen in de A- en de B-stroom.
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het gestructureerde leer- en leefklimaat.
- De professionele taakbetrokkenheid en het engagement van het schoolteam.
- De zorg voor het welbevinden van leerlingen en personeel.
- De begeleiding van de leerlingen.
- De omkadering van beginnende leraren.
- De materiële ondersteuning van de leerplanrealisatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het ondersteunend leiderschap.
- De participatieve besluitvorming.
- De beleidsondersteuning door het middenkader.
- De ontwikkelingsdynamiek.
- De gegevensverzameling in het kader van de interne kwaliteitszorg.
- De interne en externe communicatie.
- De openheid voor externe evaluatie en feedback.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Nederlands in de A-stroom.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De geleidelijke verzelfstandiging van de leerlingen.
- De omvang van de lesgroepen voor een aantal vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- De structurele en cyclische kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Nederlands in de B-stroom.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marina DROESSAERT de inspecteur-verslaggever	Anne-Marie VROONEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	